

HISTORISCHE VERENIGING BERGEN NH

Nieuwsblad

Maart 2012

HISTORISCHE VERENIGING BERGEN NH

Agenda Voorjaar 2012

Donderdag 29 maart	Algemene Leden Vergadering Lezing na de pauze
Zaterdag 31 maart	Excursie: Sporen van Bello
Zaterdag 14 april	Steunpilarendag
Zaterdag 21 april	Excursie: Bezoek aan de Noorderhoeve
Zaterdag 26 mei	Excursie: Vliegveld Bergen

Van de bestuurstafel

- Voor zover u dat nog niet weet, via de gemeente zijn de vrijwilligers van onze vereniging collectief verzekerd op de gemeentelijke vrijwilligers verzekering, afgesloten via Centraal Beheer Achmea. De polisdekking van deze verzekering kunt u vinden op de website van de gemeente onder <http://www.bergen-nh.nl/wonen, werken en leven/vrijwilligerswerk/vrijwilligersverzekering>.
- Namens de Stichting Historisch Egmond (bestuurslid Rob Leijen) krijgen wij het verzoek mee te willen werken aan een gezamenlijk project Bergen-Egmond-Schoorl (inmiddels bestaat de fusie-gemeente Bergen alweer ruim 10 jaar). In de afgelopen jaren is voor zover ons bekend niet heel veel over de voorgeschiedenissen van de vroeger afzonderlijke gemeenten gepubliceerd en ook de gemeente Bergen zelf beschikt in slechts geringe mate over stukken over haar voorgeschiedenis. Nu leek het ons een idee om deze geschiedenis gezamenlijk te gaan beschrijven en publiceren, uiteraard met ondersteuning vanuit de gemeente zelf. Wij denken hierbij o.a. aan:
  - *Gemeentelijke fusies*: Hoe en wanneer zijn wij via samenvoeging der gemeenten Groet, Schoorl, Bergen, Egmond aan Zee, Egmond-Binnen, Wimmenum en (tussengemeente Egmond) uiteindelijk tot de huidige gemeente Bergen gekomen?
  - *Burgemeesters*: Wie waren onze burgemeesters en wanneer bestuurden zij de gemeenten?
  - *Colleges en Gemeenteraden*: Wie waren onze wethouders en raadsleden?
  - *De vroegere gemeentehuizen*: Er zijn veel raads- en gemeentehuisjes -zen geweest waarvan diverse nog bestaand. Wanneer in gebruik en afbeeldingen hiervan.
  - *De gemeenten in oorlogstijd*: Bijzondere maatregelen, NSB-bestuur etc. Het initiatief ligt bij Rob Leijen, vanuit de HVB zal Ron Wessels aanschuiven.
- De HVB wil meewerken aan een project op de Bosschool met groep 7 en 8.
- De HVB wil meewerken aan een project Lokaal Verhaal van de BSG, voorlopig initiatief ligt bij de BSG. (Peter van Huissteden).
- Op een samenkomst van de “historische” verenigingen regio Alkmaar waren Herman Gelens en Niek Weel afgelopen december, dit maal in Heiloo, present; eind van het jaar zal de HVB gastheer zijn van deze jaarlijkse bijeenkomst.

- Binnen het bestuur wordt nagedacht over aanpassing/wijziging van onze statuten, deze dateren vanaf de oprichting en behoeven een aantal aanpassingen, zeg maar modernisering. De presentatie zal vermoedelijk plaatsvinden op de komende ALV.
- De Kerstmarkt heeft de laatste keer een minimum aantal nieuwe leden opgebracht. Gezien het feit dat de inspanning van enkele bestuursleden niet opweegt tegen het resultaat, is besloten om eventueel een andere vorm van ledenwerving te zoeken.
- Ons ledenaantal staat nu op 1.494. Het streven van het bestuur is dit aantal weer terug te brengen naar boven de 1.500. Aan de leden vragen wij nadrukkelijk ook na te denken en met suggesties te komen voor ledenwerving.
- De contributie behoeft een kleine verhoging; de kosten lopen de laatste jaren op en de afgelopen 5 jaren is er geen verhoging doorgevoerd. Op de komende ALV zal het bestuur een verhoging van € 1,50 voorstellen.
- Op 15 december j.l. heeft de Werkgroep Oude Begraafplaats onder het genot van een hapje en een drankje in het Harmoniegebouw het jaar 2011 tevreden afgesloten. Op de Oude Begraafplaats beginnen wij op verzoek van Willem Jan Bleys een proef met een QR-code; deze code geeft via bijvoorbeeld de mobiele telefoon informatie over de Oude Begraafplaats. Ons bestuurslid Louis Witte zal deze proef opstarten.
- De Werkgroep Kanonnen Oude Hof, opgericht door een aantal enthousiaste leden, onder wie Joop Ligt, zal haar activiteiten beëindigen. Er is namelijk geen support vanuit de gemeente.

Oproep Oude Begraafplaats

De Werkgroep Oude Begraafplaats probeert zoveel mogelijk gegevens van de daar begravenen te achterhalen. We bezitten al een kopie van de officiële registers, zodat we weten wie wanneer in welk graf is begraven.

We zijn op zoek naar meer informatie. Via Piet Mooij hebben we kortgeleden kopieën gekregen van ruim zestig bidprentjes van mensen die op 'onze' begraafplaats ter aarde zijn besteld.

Heeft u familieleden die op de begraafplaats liggen en bezit u foto's van hen? Wij zouden daar dan graag een kopie van maken voor ons archief. Ook zijn we op zoek naar foto's van rouwkoetsen en rouwstoeten uit het begin van de vorige eeuw.

Bezit u bedoelde foto's en bent u bereid daar een kopie van te laten maken? Neem dan contact op met Willem Jan Bleys. Telefoon: 072-581 84 90; e-mail: bleys@hvb-nh.nl.

Bij voorbaat onze hartelijke dank!

Van de webmasters van de website

Lemma's en Index van de Kronieken zijn weer aangepast naar aanleiding van de verschijning van de laatste Kroniek.

De "Geschiedenis van Bergen in een notendop" is bijgewerkt naar aanleiding van opmerkingen van verschillende kanten.

Vershillende binnengekomen vragen van leden zijn op de site gepubliceerd: zie 'Opsporing verzocht' op de beginpagina. Oude vragen worden opgenomen in de rubriek 'Vraag en aanbod' onder het kopje 'Allerlei'.

Toegevoegd is een rubriek 'Aanvullingen' waarin onder meer tips over internetinstellingen en correcties van boeken een plaats krijgen. Zo is een overzicht opgenomen van onjuistheden en aanvullingen die in het Straatnamenboek blijken te staan.

Er was een achterstand opgelopen in het bijhouden van de website, beide webmasters waren tijdelijk minder beschikbaar. Deze achterstand is weer ingelopen.

In onze webwinkel kunt u nog steeds de in het verleden verschenen Kronieken en Themanummers (indien nog niet uitverkocht) bestellen, alsmede allerlei andere publicaties van de Historische Vereniging.

Wij houden ons sterk aanbevolen voor op- en aanmerkingen, niet alleen als het gaat om de website, maar vooral toch om de inhoud van wat op de website staat. En als u vragen heeft over personen of gebeurtenissen uit het (recente) verleden van Bergen, kunt u ze ook naar ons sturen via de e-mail.

Contributieverhoging?

Met een zekere schroom gaat het bestuur u in de komende Algemene Ledenvergadering (ALV) vragen de contributie per 2013 te mogen verhogen met 1,50 euro per jaar.

De afgelopen jaren hebben wij kans gezien met het relatief geringe bedrag van € 14,50 (buiten Bergen € 18,50) alle HVB activiteiten aan te bieden. Zo ontving u de Bergense Kroniek, u kon twee keer per jaar op excursie, u kon een ledenvergadering met lezing en een najaarslezing bijwonen en u bleef op de hoogte via de website en via de twee Nieuwsbladen. En dan hebben we nog de incidentele projecten, zoals in 2010 de Tentoonstelling.

Dankzij onze verspreidingsgroep betalen we weinig portokosten, zodat prijsverhogingen voor de post met relatief weinig gevolgen aan ons voorbij gaan. De Werkgroep Oude Begraafplaats bedruipt zichzelf. We hebben lage bestuurskosten. Onze penningmeester let echt op de kleintjes.

En dan toch een contributieverhoging? Ja, dat vragen we u. Want zoals overal sluipen de prijsverhogingen ook bij ons binnen. Dankzij de vele afgegeven incassomachtigingen zijn de kosten voor betalingsverkeer in de hand gehouden, maar de kosten voor de overige contributies zijn gestegen. De grafische sector heeft het moeilijk, dus hun prijsverhogingen zijn beperkt, maar u heeft kunnen zien dat we inmiddels zijn gestart met kleurendruk; zo blijft onze Kroniek bij de tijd. Steeds meer illustraties worden in kleur aangeboden, zonde om ze in zwart-wit af te drukken. Verder was ons budget gebaseerd op twee Kronieken per jaar en eens per twee jaar een themanummer; dankzij het gegroeide aanbod van grotere verhalen bieden we nu al vaker een themanummer aan. En we hebben nog een paar bijzondere projecten in de pijplijn.

Daarom hebben we besloten de contributie te gaan verhogen, voor het eerst sinds 2006. Het verzoek daartoe moet door u goedgekeurd worden. Wij gaan het voor de komende ALV in maart aanbieden. Als u het goedkeurt kan de verhoging per 2013 ingaan. Dan hebben we budget om de dienstverlening te behouden zoals die nu is.

Concreet betekent ons voorstel voor u het volgende. Voor leden voor het leven verandert er niets; zij hebben eenmalig hun 500 euro betaald en zijn van alle sores af. Leden in Bergen betalen straks € 16,- leden daarbuiten € 20,-. Leden die een incassomachtiging hebben afgegeven krijgen automatisch het nieuwe contributiebedrag afgeschreven, zoals gebruikelijk verhoogd met het

eventuele extra bedrag dat bij ons bekend is volgens de meer-mag-ook formule; in februari 2013 vinden deze incasso's plaats. De overige leden krijgen een betaalverzoek thuis, in januari 2013, voor het nieuwe bedrag. En dat natuurlijk onder voorbehoud dat de ALV akkoord gaat. In 2012 verandert er nog niets.

Nieuws van de redactie

Lemma's en Index van de Kronieken zijn weer aangepast naar aanleiding van Zoals inmiddels gebruikelijk, houdt de redactie u met deze rubriek graag op de hoogte van ons wel en wee.

Als u dit leest staat het aprilnummer al lang en breed ´in de steigers´ en worden de contouren van ons novemnummer al zichtbaar. Maar daarvóór, in september a.s., kunt u uw hart ophalen aan een themanummer. Het is dit keer gewijd aan het fenomeen dat het (bijna) 100 jaar geleden is dat Bergen werd aangesloten op het elektriciteitsnet. Elektriciteit is een product dat absoluut niet meer weg te denken is uit ons dagelijks leven, maar dat lag in 1912/1913 toch wel even anders. Drie auteurs schetsen voor u het beeld hoe een en ander in zijn werk ging en hoe later ook het gas daarbij zijn intrede deed als energiebron voor huishoudelijk gebruik. De redactie kan alvast wel verklappen dat het allemaal niet van een leien dakje ging.

Dit alles betekent dat voor het jaar 2012 voldoende kopij voorhanden is. Er is al een en ander toegezegd voor 2013, maar in het kader van “regeren is vooruitzien” maken wij u graag attent op onze ‘Lijst van onderwerpen voor een publicatie’. Natuurlijk is er de Werkgroep Histon, waarvan de werkende leden al heel wat artikelen hebben aangeleverd voor de Bergense Kroniek. Daar zijn we deze Werkgroep zeer erkentelijk voor. Maar dit neemt niet weg dat wij ook langs andere wegen onze kopij willen binnenhalen. Wellicht dat er lezers zijn die om praktische redenen niet aan Histon kunnen deelnemen, maar wel een artikel willen schrijven. Kennisneming van die ‘Lijst van onderwerpen voor een publicatie’ biedt hun wellicht inspiratie om vorm te geven aan die sluimerende schrijversdrang. Een belletje met of een mailtje naar de redactie is dan genoeg voor u om te weten welke onderwerpen op die lijst voorkomen. Wij wachten in spanning af...

Terugblik op de najaarsexcursies van 2011

De weergoden waren ons deze herfst wel erg goed gezind; tijdens alle drie de excursies was het prachtig zonnig weer. Zo konden we weer heel wat deelnemers laten genieten van ons mooie dorp.

24 september brachten we een bezoek aan het **Oude Hof**, de tuin en de gedeeltelijk vernieuwde Sparrenlaan. Het werd een geweldig leuke en interessante excursie, vooral doordat boswachter Natasja Nachbar in de Zwarte Schuur een inleiding verzorgde over de kenmerken van een landgoed uit de 17e eeuw en ons daarbij op de specifieke verschillen in de Bergense situatie wees. Zo is het Hof in Bergen een van de weinige landgoederen met een sparrenlaan in plaats van een lindenlaan. Hoe het groen er eigenlijk uit hoorde te zien verduidelijkte ze met beelden; alle wildgroei zal moeten wijken voor een echte doorkijklaan.

Daarna gingen we wandelen door, wat ooit de trots van de Heren van Bergen was, de tuin. Langs de Kattenbergen, door de Sparrenlaan en later met hoge stappen door de overwoekerde muziektuin op zoek naar resten van de muziektent. De natuur heeft hier onbekommerd zijn gang kunnen gaan, wat het behoud van een aantal bijzondere planten betekent. Daarna liepen we langs de plek van de ijskelder terug naar het Oude Hof die, weliswaar nooit is afgebouwd, maar toch een zekere statigheid uitstraalt.

15 oktober was een mooie dag om langs de oude pandjes, ooit **winkeltjes** van ons dorp te wandelen. Er zijn er niet veel meer als winkel in gebruik, maar voor echte geboren en getogen Bergenaren was het toch een feest van herkenning. Een van de deelnemers was zelf 104 jaar oud; ze werd rondgereden in een rolstoel, maar wist nog heel wat over ‘die goede oude tijd’ te vertellen.

12 november brachten we een bezoek aan het Blooming Hotel, vroeger Volkshogeschool **De Zandhoeve**. Deze excursie heeft ons veel hoofdbrekens gekost, daar zich 243 leden voor deze excursie hadden aangemeld; blijkbaar een stukje Bergen waar we niet vaak komen. We kregen alle medewerking van het hotel en konden daardoor allen die zich hadden opgegeven een rondleiding aanbieden.

Na een inleiding over de geschiedenis van het huis, we blijven tenslotte een historische vereniging, bezochten we de oorspronkelijke villa van de familie Mac Donald. Daarna liepen we door het fraai gedecoreerde hotel met zijn vele conferentiezalen en bewonderden een luxe hotelkamer met whirlpool. De toren bood uitzicht op de duinen en de daken van het hotel, waardoor de verschillende bouwstijlen en hun architecten goed te onderscheiden wa-

ren. Daarna gingen we naar buiten langs, wat ooit fonteinen en een zwembad waren geweest, naar de schietbaan. Het enthousiasme van de deelnemers was groot en dat deed ons, Excursiecommissie, natuurlijk goed.

Voorjaarsexcursies 2012

Zaterdag 31 maart maken we een fietstocht naar de “**Sporen van Bello**”. In aansluiting op de druk- bezochte najaarslezing van dit jaar gaan we de route van onze Bello weer eens fietsen: de trein, die een grote rol heeft gespeeld bij de ontwikkeling van ons dorp. Vanuit Amsterdam en Alkmaar kwam men, met de trein naar Bergen en Bergen aan Zee. In ons dorp zijn van de route en de haltes nog heel wat sporen te vinden. Vijftig jaar lang stoomde het treintje door ons dorp; bij velen roept dat nostalgische herinneringen op. We fietsen van station Alkmaar naar Bergen en eindigen de tocht in het Parkhotel waar Piet Mooij ons van het nodige foto- en filmmateriaal zal voorzien.

Zaterdag 21 april wagen we ons een klein stukje buiten ons dorp. We bezoeken dan de **Noorderhoeve**, een moderne professionele zorgboerderij voor biologische land- en tuinbouw. Mensen met een verstandelijke handicap, de hulpboeren, werken er onder leiding van ervaren boeren en tuinders. Enkelen wonen op de boerderij; anderen komen dagelijks.

De Noorderhoeve bezit ook een kleine camping en krijgt het beheer over de waterberging ‘Over ’t Hek’. David Borghouts, coördinator/boer vertelt ons over de historie van de boerderij en de wijze van werken, waarna we een rondgang over het bedrijf maken. De bedoeling is ook naar de waterberging te wandelen; stevige schoenen zijn dus een must.

Zaterdag 26 mei is er de excursie naar **Vliegveld Bergen NH**.

We zijn hier al vele malen op bezoek geweest, maar blijkbaar is nog niet iedereen hier geweest. Op veler verzoek, na de boeiende lezing over de luchtoorlog boven Noord-Holland van Hans Nauta in de Ruïnekerk, nogmaals een excursie naar Vliegveld Bergen NH.

We starten met een dialezing over de aanleg en de “oorlogs”-handelingen die daar hebben plaatsgevonden. Hierna vertelt mevrouw Ir. Annelies Koningsveld-den Ouden van de “Dienst landelijk gebied van het ministerie van ELI (Economische zaken, Landbouw en Innovatie)” over de toekomstplannen voor het terrein. Dan gaan we rond over het MOB complex om de oude sporen van het vliegveld te bekijken.

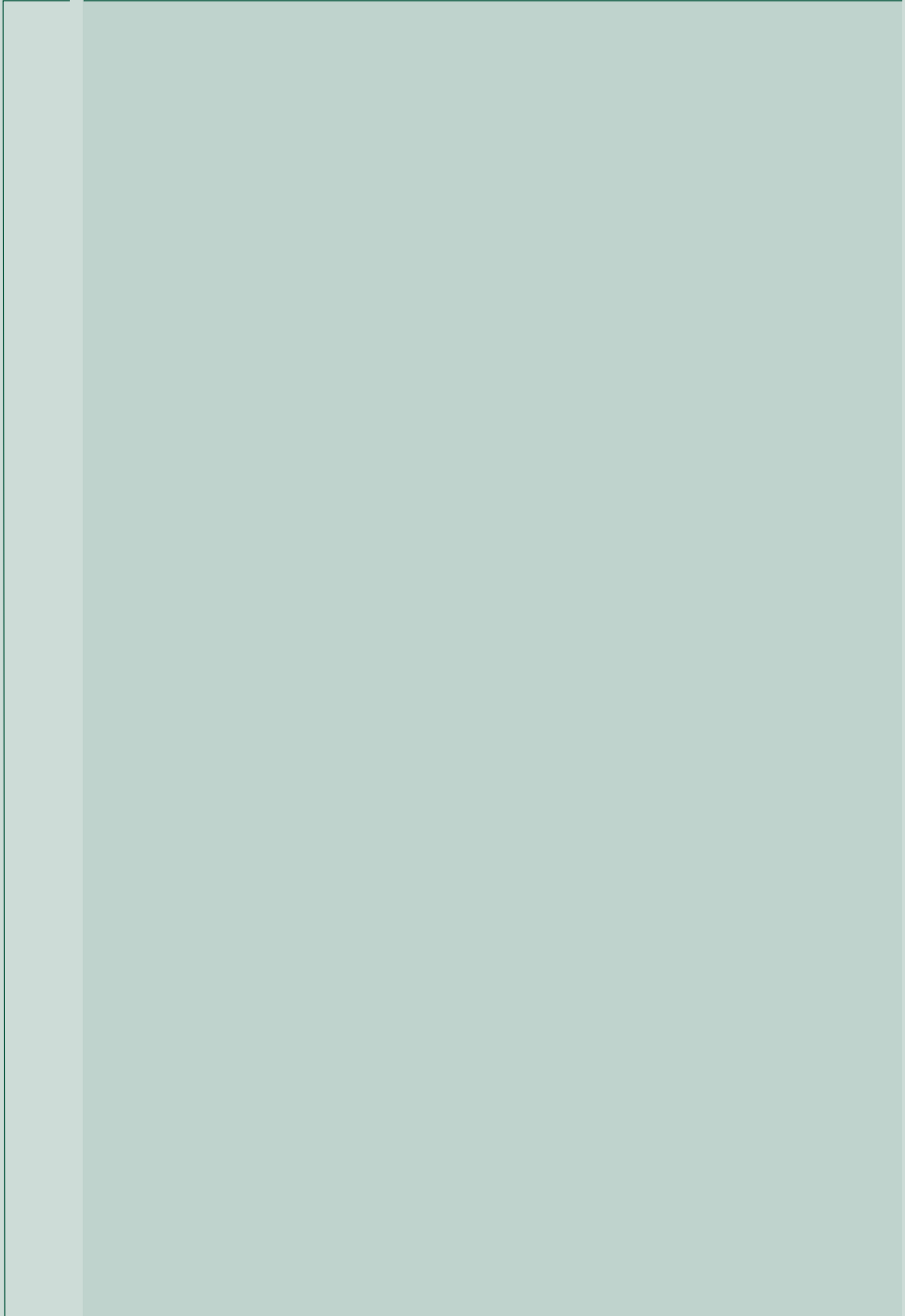

HISTORISCHE VERENIGING BERGEN NH

HISTORISCHE VERENIGING BERGEN NH

Bestuur

Voorzitter	Niek Weel
Secretaris	Guillaume van Weele
Penningmeester	Marry Ranzijn
Lid en vice-voorzitter	Rein van der Sluijs
Lid	Herman Gelens
Lid	Jaap Schoen
Lid	Stella Schrijver
Lid	Louis Witte
Adviseur	Leo Rotthier

Werkgroepen

Beeld en Geluid
Beheer Oude
Begraafplaats
Excursies
Historisch Onderzoek
PR en Evenementen
Redactie Kroniek
Scholenproject
Verspreiding drukwerk
Website

Coördinator

Jaap Schoen
Willem Jan Bleijs
Leo Rotthier
Herman Gelens
Stella Schrijver
Rein van der Sluijs
Marry Ranzijn
Lau Vrasdonk
Fred Jostmeijer

Portefuillehouder namens het bestuur

Jaap Schoen
Niek Weel
Leo Rotthier
Herman Gelens
Stella Schrijver
Rein van der Sluijs
Herman Gelens
Marry Ranzijn
Louis Witte

Redactieadres Bergense Kroniek en Themanummers

Dr. Van Peltlaan 20, 1861 KC Bergen NH

Website HVB

www.hvb-nh.nl of www.historischeverenigingbergen.nl

Secretariaat

Antwoordnummer 86174
1860 VB Bergen NH
Tel: 072 58 96 881
E-mail: secretaris@hvb-nh.nl

Ledenadministratie

Barbara Jensen
Antwoordnummer 86174
1860 VB Bergen NH
Tel: 072 58 162 67
E-mail: ledenadministratie@hvb-nh.nl

Portefuillehouder

Herman Gelens